

Szkolny Program Wychowawczo–Profilaktyczny

**Szkoły Podstawowej nr 2
im. Adama Mickiewicza w Kole
z Oddziałami Przedszkolnymi i Sportowymi**

*„Nie zawsze możemy kształtować
lepszą przyszłość dla naszych dzieci,
ale zawsze powinniśmy kształtować
nasze dzieci dla czekającej je przyszłości.”*

Franklin Roosevelt

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Adama Mickiewicza w Kole.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
- Rozporządzenie MEiN z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – (zmiana w zakresie § 13).
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023r o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.z2023r. poz.1606).

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo–Profilaktyczny obejmuje:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Wyżej wymienione dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o rozpoznanie środowiska szkoły, potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej. Skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo–Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka jest natomiast procesem interwencji wzmacniającej, korygującej i uzupełniającej wychowanie. Działania profilaktyczne mają za zadanie wspomagać ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Program Wychowawczo–Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- analizę dokumentacji szkolnej,
- spostrzeżenia i wnioski z przeprowadzonych obserwacji, rozmów z uczniami, nauczycielami, rodzicami,
- diagnozę oczekiwań rodziców na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym, na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów ósmoklasistów i uczniów kończących I etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego.

Program jest skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) **duchowej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

W celu realizacji celów i zadań szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, uwrażliwianie rodziców na znaczenie relacji w rodzinie w rozwoju dzieci i młodzieży,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów porozwijania ich aktywności fizycznej,
- 11) wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- 12) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 13) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na zmianę mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.
- 14) wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, właściwą organizację i realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- 15) podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrzszkolnej i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny,
- 16) ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz ochrona przed krzywdzeniem.
- 17) doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów,
- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci,

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
- 5) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych

niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 4) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 5) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 6) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 7) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 8) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Wszelkie podejmowane działania wychowawczo–profilaktyczne mają służyć docelowo wszechstronnej formacji absolwenta szkoły, przygotowującej go do podejmowania kolejnych zadań edukacyjnych i rozwojowych.

III. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym

jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- prowadzą dokumentację dot. pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla swoich wychowanków,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny i psycholog szkolny:

- prowadzi działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w celu rozwiązywania problemów wychowawczych,
- udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły oraz w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- udziela pomocy rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- podejmuje działania w celu zminimalizowania skutków zaburzeń rozwojowych, zapobiegania zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej opieki wychowawczej oraz pomocy materialnej,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela wsparcia i porad rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno–wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - a) rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079),
 - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- współpracuje z zespołem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt. 2 ustawy, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami, o których mowa w § 4 ust. 3 oraz w § 5;
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie zadań określonych w pkt 1–5.”

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w zebraniach z rodzicami organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo–Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Działania zawarte w programie zmierzają do przygotowania uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- jest pozytywnie, jednak nie bezkrytycznie nastawiony do otoczenia,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- potrafi nawiązać kontakty interpersonalne, odnosi się z szacunkiem do innych,

- jest tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia.

V. Treści i działania o charakterze wychowawczo–profilaktycznym podejmowane przez szkołę w celu wszechstronnego rozwoju ucznia i kształtowania pożądanej sylwetki absolwenta

Zadania o charakterze wychowawczo–profilaktycznym	Przykładowe sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne
Wzajemne poznanie się – integracja zespołu klasowego.	1. Prowadzenie działań, zajęć integrujących grupę, służących wzajemnemu poznaniu i budowaniu gotowości współpracy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 3. Integracja oraz udzielanie pomocy dzieciom - obywatelom Ukrainy.	Wychowawcy klas Nauczyciele Wychowawcy świetlicy
Rozpoznawanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, • wdrażanie do autorefleksji, • budowanie poczucia własnej wartości, • nabywanie świadomości własnych słabych i mocnych stron. 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: • budowanie wiedzy o własnych zasobach, • kształtowanie umiejętności kontrolo-	Wychowawcy klas Nauczyciele Wychowawcy świetlicy Psycholog szkolny Pedagog specjalny

	na terenie szkoły – przeprowadzenie próbnego alarmu ewakuacyjnego.	
Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.	1. Pogadanki na tematy zdrowia, higieny osobistej i zdrowego trybu życia (na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych). 2. Pogłębianie wiedzy nt. profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą. 3. Poszerzanie wiedzy z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia. 4. Poszerzanie wiedzy nt. zdrowia psychicznego człowieka, ochrony zdrowia, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego. 5. Udział uczniów w programach edukacyjno-profilaktycznych proponowanych przez MOPiPR i Sanepid. 6. Zachęcanie i wdrażanie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego – rozwijanie sprawności fizycznej, szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego oraz zajęciach sportowych. 7. Organizacja i udział w konkursach dotyczących promocji zdrowia. 8. Dostarczenie informacji o szkodliwości stosowania substancji psychoaktywnych oraz konsekwencjach zdrowotnych, psychicznych, społecznych a także prawnych. 9. Prowadzenie pogadek profilaktycznych o rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, budowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo zdrowotne swoje i innych (przestrzeganie zasad higieny, zachowanie dystansu społecznego, pozostawanie w domu w sytuacji objawów choroby).	Dyrektor szkoły Higienistka szkolna Wszyscy nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Koordinator ds. współpracy z Sanepid
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	1. Uczestnictwo w pogadankach i działaniach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych. 2. Wdrażanie do usamodzielniania w zakresie pracy na lekcji i podejmowania obowiązków szkolnych. 3. Wdrażanie do orientacji w przestrzeni szkolnej i wokół szkolnej (sale, korytarze, toalety, boisko itp.) oraz samodzielnego korzystania z niej. 4. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej.	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy świetlicy Bibliotekarz szkolny

	5. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.	
Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz za podejmowane decyzje i zachowania.	1. Kształtowanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów i podejmowania dobrych decyzji. 2. Kształtowanie umiejętności odpowiedniego zachowania w różnych sytuacjach (rozmowy, zajęcia gddw, spotkania z pedagogiem i psychologiem). 3. Kształtowanie umiejętności przewidywania konsekwencji swoich czynów oraz odpowiedzialności za podjęte działania i ich skutki.	Wszyscy nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny
Prawa dziecka. Kształtowanie postawy szacunku dla drugiego człowieka.	1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poinformowanie dzieci do kogo zwracać się z prośbą o pomoc. 3. Poznanie obowiązków ucznia. 4. Udział uczniów w zajęciach, pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka (np. ze względu na odmienność narodową, kulturową, religijną, niepełnosprawność). 5. Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, szacunku, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość i krzywdę drugiego człowieka.	Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny
Dbałość o dobry klimat w szkole.	1. Obserwacja samopoczucia ucznia w szkole i zachowań na tle rówieśników. 2. Wdrażanie zasady życzliwego, otwartego i empatycznego odnoszenia się do siebie. 3. Współpraca z Samorządem Uczniowskim.	Wszyscy nauczyciele Opiekun Samorządu Uczniowskiego Pedagog i psycholog szkolny
Poznanie historii szkoły i biografii Patrona szkoły.	1. Przygotowanie Dnia Patrona. 2. Wycieczki do miejsc związanych z życiem i działalnością patrona. 3. Organizowanie konkursów literackich, recytatorskich, plastycznych oraz wykonywanie gazetek i prezentacji o patronie szkoły. 4. Obchody kolejnych rocznic powstania szkoły.	Dyrektor szkoły Bibliotekarz szkolny Wszyscy nauczyciele

Uwrażliwienie uczniów na niebezpieczeństwa płynące z nieodpowiedniego korzystania z komputera i Internetu.	1. Omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnianiem danych osobowych. 2. Zwracanie uwagi na zjawiska cyberprzemocy i innych zagrożeń wynikających z uczestniczenia w sieci. Uświadomienie konsekwencji nieodpowiednich zachowań w sieci. 3. Podejmowanie tematyki uzależnienia od komputera. 4. Wdrażanie zasad bezpiecznego poruszania się w sieci oraz rozwijanie umiejętności dokonywania krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. 5. Podejmowanie w trakcie spotkań z Rodzicami tematyki zagrożeń płynących z Internetu.	Wszyscy nauczyciele
Kształtowanie postaw patriotycznych.	1. Zapoznanie uczniów z historią miasta i regionu, znaczeniem jego herbu, zabytkami, kulturą, itp. 2. Uczestnictwo w akademiach, apelach, rocznicach pielęgnujących wiedzę i pamięć o polskiej historii i tradycji z zachowaniem szacunku dla symboli narodowych. 3. Poznawanie i okazywanie szacunku symbolom narodowym. 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur innych krajów. 4. Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, wycieczek do muzeów, miejsc pamięci narodowej, wykonywanie okazjonalnych gazetek, itp. w celu udostępniania i promowania wartości związanych z polską historią, kulturą, tradycją.	Dyrektor szkoły Bibliotekarz szkolny Wszyscy nauczyciele
Nawiązanie współpracy międzynarodowej.	1. Współpraca ze szkołami różnych państw (m.in. ERASMUS).	Dyrektor szkoły Koordynator projektu
Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej.	1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: • promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, • poszanowanie praw, opinii i potrzeb innych. 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez:	Nauczyciele, wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny

	• wdrażanie do empatii, • współpracę w zespołach, • realizację projektów, • kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. • budowanie umiejętności właściwego wyrażania emocji • rozwijanie umiejętności komunikacyjnych • rozwijanie umiejętności negocjacyjnych • rozwijanie umiejętności psychospołecznych • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych opinii i przekonań • kształtowanie umiejętności asertywnego komunikowania się. 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: • naukę właściwego wyrażania złości • kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, • rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych. 4. Praca nad umiejętnością oceny własnego zachowania i przewidywania jego skutków. 5. Zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze złością, agresją i przemocą. 6. Poznawanie sposobów rozwiązywania konfliktów i nieporozumień. 7. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji pozytywnych i negatywnych oraz postaw empatycznych. 8. Informowanie uczniów o osobach i miejscach, w których można szukać pomocy. 9. Organizowanie imprez , uroczystości klasowych i szkolnych oraz wycieczek.	
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	1. Spotkania Rodziców z wychowawcami podczas zebrań i indywidualnych konsultacji – wymiana informacji , współpraca. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych i pozaszkolnych. 3. Ustalanie z rodzicami kierunków pracy z uczniem, wspólnych strategii rozwiązywania	Dyrektor szkoły Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny

	problemów. 4. Organizowanie zajęć, warsztatów dla Rodziców zgodnie z potrzebami klasy. 5. Partnerstwo rodziców i szkoły w zakresie wychowania i edukacji – podnoszenie jakości wsparcia dla rodzin udzielanego w szkole oraz poprzez współpracę z różnymi instytucjami. 6. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, właściwą organizację i realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie.	
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich, zaangażowania w społeczność lokalną.	1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły. 2. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: • zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, • poszanowanie mienia szkoły, • tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. 3. Przygotowanie do pełnienia funkcji w Samorządzie Uczniowskim. 4. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów i organizacji oraz podejmowanie działań w ramach wolontariatu (m.in. w ramach Koła Wolontariatu) 5. Udział uczniów w przedsięwzięciach na rzecz społeczności lokalnej, działaniach charytatywnych, pomocowych itp. 6. Współpraca z organizacjami i instytucjami lokalnymi i innymi.	Wychowawcy Opiekun Samorządu szkolnego Opiekun Koła Wolontariatu
Profilaktyka zachowań ryzykownych.	1. Przeciwdziałanie uzależnieniom – porady, pomoc i wsparcie w walce z nałogiem(nikotyna, alkohol, środki psychoaktywne, Internet, itd.). 2. Udostępnianie informacji o instytucjach, w których można uzyskać profesjonalną pomoc. 3. Udział uczniów w programach i zajęciach profilaktycznych. 4. Współpraca z rodzicami w w/w zakresie, bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestjach i spostrzeżeniach. 5. Przeciwdziałanie agresji, przemocy psychicznej i fizycznej, zachowaniom dyskryminacyjnym:	Wszyscy nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny

	• edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, • edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, • zapoznanie uczniów z zasadami i normami obowiązującymi w szkole, • ochrona uczniów przed zachowaniami mobberskimi, przemocowymi na terenie szkoły • udział uczniów w realizacji programów profilaktycznych, zajęciach warsztatowych, pogadankach (realizowanych we współpracy z MOPIR), • rozmowy indywidualne z uczniami, • stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania uczniów, • spotkania z przedstawicielami Policji nt. prawnych skutków zachowań agresywnych oraz dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 6. Udział uczniów w akcjach i imprezach poświęconych walce z zagrożeniami. 7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji seksualnej. 8. Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby) • informowanie jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy.	
Edukacja ekologiczna – dbanie o czystość środowiska naturalnego.	1. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 2. Udział w akcjach: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”. 3. Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia, segregacja odpadów. 4. Udział w zbiórkach, wykonywanie gazetek tematycznych, wystawy plakatów.	Wychowawcy
Pomoc rodzicom, nauczycielom	1. Zapoznanie Rodziców z dokumentami szkoły. 2. Informowanie rodziców o sytuacji dziecka w	Wszyscy nauczyciele

w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Ochrona małoletnich przed krzywdzeniem.	szkole i poza nią. 3. Porady i konsultacje psychologiczno-pedagogiczne dla Rodziców. 4. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Udostępnianie informacji dot. instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną. 7. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach. 8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 9. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich (procedur ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem).	Pedagog szkolny Psycholog szkolny (Procedury zostaną opracowane przez Zespół powołany przez dyrektora szkoły)
Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły średniej.	1.Udostępnianie informacji o szkołach i zawodach. 2.Motywowanie do uczenia się, planowania i rozwijania własnego potencjału, autorefleksji. 3.Konsultacje, porady, zajęcia z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym. 4.Udział w Dniach Otwartych szkół. 5.Spotkania z przedstawicielami szkół średnich.	Wychowawcy klas 8 Nauczyciel doradztwa zawodowego Pedagog szkolny Psycholog szkolny